

Forfatter: Larsen, Thøger

Titel: Udrag fra Fire digtsamlinger 1904-1912

Citation: Larsen, Thøger: "Fire digtsamlinger 1904-1912", i Larsen, Thøger: *Fire digtsamlinger 1904-1912*, udg. af Lotte Thyrring Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1995, s. 184. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenthfiredigt-shoot-idm140141265673504/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Fire digtsamlinger 1904-1912

Altet – og dér er ikke blot Tomhed, men ogsaa Fylde.« Ja, så taler han om Thøger Larsens dialektiske virkelighedssyn og – kan det synes – om sin egen vilje til samme.

Nærmest Thøger Larsen er måske Jørgen Gustava Brandt, der i »Cupido ved havet« (*Fragment af Imogen*, 1960) skriver: »Du lukkede øjnene, vidste det store: at stranden, den hvide, / gule, kuperede verden, det vidstrakte rum og havet, / solens hav, var uendeligt legeme, var dit legeme / i det uendelige (...).«

I denne uendelighedens bevægelse, i den stadige udveksling mellem nær og fjern, nu og evighed, mødes digtning på tværs af tid og rum.

8. Tilblivelse og modtagelse

2-7-02 skriver Thøger Larsen i et brev til vennen Ebbe Kornerup: »Kære Ebbe! Ved den Tid, De kommer hjem igen, udkommer hos Bojesen en større Fortælling af mig, der skal hedde »Høg over Høg«. (Ebbe Kornerup: *Thøger Larsen og Brev fra ham*, 1928, s. 78).

Romanen *Høg over Høg* blev sendt til Bojesens Forlag i februar 1903, og Thøger Larsen var optimistisk med hensyn til udfaldet. Men manuskriptet blev sendt retur, og digteren forsøgte sig i stedet hos Gyldendal. Optimismen var nu modereret, og inden afsendelsen henvendte Thøger Larsen sig til Jeppe Aakjær og bad ham bedømme manuskriptet, og – hvis han skulle finde det værdigt til udgivelse – videresende det til Gyldendal »med et Par smukke Ord?« (Chr. N. Brodersen: *Thøger Larsen. En Monografi*, I, 1942, s. 148). Det gjorde dog ikke indtryk på Gyldendal, der tilbagesendte bogen i sensommeren 1903 vedlagt et kritisk brev fra L.C. Nielsen. Skuffelsen og forbitrelsen lyser ud af følgende brev til Jeppe Aakjær (13-9-03): »Jeg skal ikke nægte mig Fornøjelsen at sende Dem dette morsomme Brev, at De kan se, med hvilken Myndighed Uformuenheden dømmer. Hahaha. Havde jeg vidst, at Bogen skulle falde i *hans* Hænder, da havde jeg aldrig sendt den; men jeg troede, at Deres Anbefaling var lige saa god som *hans*. Nu begynder jeg imidlertid at begribe, hvorledes den affækkerte Vissenhed har baaret sig ad med at oversvampe den danske Litteratur. Jeg skal nok være skikkelig en

anden Gang og afholde mig fra Gyldendalske Boghandel saalænge Hr. Nielsens Regering varer.

Skammeligt for mig, at saadanne Mænd kan holde mig nede.

Kære Aakjær! Jeg veed saa inderlig godt min Bogs ikke uanselige Mangler, men dens Fortrin overtræffer dem, synes jeg, saa grundigt, at de ikke burde forhindre Bogens Fremkomst.« (Chr. N. Brodersen: *Thøger Larsen. En Monografi*, I, s. 148).

Herefter henvendte Thøger Larsen sig ikke til forlag i flere år, og prosaen trådte i baggrunden til fordel for lyrikken. Men bitterheden var svær at overvinde, og den er stadig fremherskende i følgende brev til Kornerup (11-12-04): »Jeg har paa Trods af L.C. Nielsen og alle hovne Forlæggere selv udgivet en Samling Digte – 25 –. Det er min Hensigt at fremture paa samme Maade herefterdags. (...) Selv at udgive sine Værker er det bedste, saa er man fri for Censur, saa kommer der ingen Vigtigger og forlanger, at dette eller hint skal omarbejdes for at blive dumt nok til Publikum og Kritiken, som i Danmark skrives af violette Dreng eller radikale Provinsværdere, mestendels da. Men hvad betyder deres blødkogte Malice?« (Ebbe Kornerup: *Thøger Larsen og Breve fra ham*, 1928, s. 99).

I 1904 udgav Thøger Larsen *Jord* på eget forlag og i 1905 fulgte *Dagene*. Men trods digterens udtrykte skepsis over kritikens manglende dømmekraft fik *Jord* en fin modtagelse. De toneangivende kritikere var meget begejstrede, bl.a. Harald Nielsen, der i *Tilskueren* (1905) skrev: »I det smukke og beskedne lille Hefte, der er et Eksempel paa, hvorledes Digte burde udstyres, finder man en fuldt udpræget Personlighed, om end ikke en færdig Digter. (...) Hvad der gør ham saa forskellig, ikke blot fra den foregaaende, men i det hele giver ham en Særstilling i dansk Lyrik, er det haardere Stof, hvoraf hans Sind er bygget, og mod hvilket Indtrykkene toner med en barskere Klang. Der er selv i hans Mildhed en Bilklang, der røber Metaller. Hans Leg og Spøg har noget af Troidens Vildskab.«

Den »blødkogte Malice« var begrænset til nogle få provinsblade, og det var ganske pænt for en debutant fra eget forlag, hvad Thøger Larsen da også siden måtte indrømme (se »Nogle Ord om mit Forfatterskab«, *Bogvennen*, 1915, s.55). Anmelderne hæftede sig først og fremmest ved digterens natursans, men også ved sproget og indhol-